

Rådet for Specialpsykologuddannelsen

Dato
August 2020

Sagsbehandler
Birte Mikkelsen

e-mail
Birte.mikkelsen@stab.rm.dk

Sagsnr.
1-30-72-162-09

Referat fra 19. møde i Rådet for Specialpsykologuddannelsen mandag den 17. august 2020 kl. 10.00 – 12.00

Mødet blev holdt virtuelt.

Deltagere:

Søren Bredkjær, formand, Region Sjælland

Ole Rytto, Region Syddanmark

Tina Gram Larsen, Region Nordjylland

Ida Hagemann, Region Hovedstaden

Birgitte Bechgaard, formand, udd.udvalget for SPU Psykiatri,

Annette Anbert, formand, udd.udvalget for SPU Børne- og ungdomspsykiatri

Susanne Harder, Universiteterne

Alma Jensen, Sundhedsstyrelsen

Rasmus Handest, Dansk selskab for Psykiatri

Linda Bramsen, Dansk selskab for Børne- og Ungdomspsykiatri

Sofie Dencker, Sundheds- og ældreministeriet,

Mette Sofie Arnvig, Dansk Psykologforening

Maria Langschwager, Sekretariatet

Birte Mikkelsen, Sekretariatet

Dagsorden:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden v/formanden
Evt. præsentation af deltagere
Referat: Ingen bemærkninger til dagsordenen.
2. Rådets rådgivning om uddannelsen, jf. Bek. §5, stk. 4:
 1. Ændringer i uddannelsens målbeskrivelser v/sekretariatet
Pt. ingen bemærkninger.
Referat: Ændret sidste år, godkendt ved Rådet og SST, uddannelsen kører herefter nu.
 2. Ændringer i det overordnede kursusprogram for den teoretiske uddannelse
Pt. Ingen bemærkninger.

Referat: Ingen bemærkninger fra Rådet.

3. Ændring af specialpsykologuddannelsens længde og indhold

Pt. ingen bemærkninger.

Referat: Ingen bemærkninger fra Rådet.

4. Ændringer i reglerne for meritoverførsel til specialpsykologuddannelsen

Pt. ingen bemærkninger

Referat: Små ændringer, godkendt i Rådet. Ingen bemærkninger fra formændene for uddannelsesudvalgene.

3. Rådets øvrige opgaver, jf. Bek. §5, stk. 5:

1. Opfølgning på regionernes anvendelse af psykologer med specialpsykologuddannelse samt udvikling i efterspørgsel efter specialpsykologer v/alle

På seneste møde i september 2019 havde rådet besøg af to specialpsykologer – en fra hvert speciale – som holdt oplæg om deres vej igennem uddannelsen, samt hvordan deres erhvervede kompetencer er i anvendelse i henholdsvis psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri. Det blev aftalt, at drøftelserne om evaluering samt anvendelse af specialpsykologers kompetencer skulle fortsætte på det efterfølgende møde.

Siden rådsmødet i september har Sundhedsstyrelsen udsendt et notat om bedre brug af specialpsykologers kompetencer i det tværfaglige samarbejde i den regionale psykiatri. Notatet er vedhæftet dagsordenen.

Sundhedsstyrelsen har i notatet opstillet en række anbefalinger:

- udarbejdelse af informationsmateriale om de lovgivningsmæssige rammer for specialpsykologer
- psykologer kan med fordel bidrage til at forebygge anvendelse af tvang i psykiatrien
- revision af vejledning om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, tvangsfiksering og tvungen opfølgning efter udskrivning mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger
- udarbejdelse på sigt af klare faglige beskrivelser af det tværfaglige samarbejde i forhold til forskellige patientgrupper, mv.

Indstilling:

Det indstilles

- at Rådet har en drøftelse af Sundhedsstyrelsens anbefalinger, herunder hvordan anbefalingerne er modtaget i de respektive regioner, og hvordan anbefalingerne tænkes implementeret

- at Rådet vurderer, om anbefalingerne harmonerer med uddannelsens målbeskrivelser, opbygning, kompetencemål, mv.

Referat:

Rådet drøftede indholdet i dokumenterne fra SST. Anbefalingerne fra SST er omfangsrige, men der ikke så meget nyt ift. det tværregionale notat fra 2015. Den enkelte autoriserede sundhedsperson er fortsat selvstændig ansvarlig for den sundhedsfaglige virksomhed, de udøver. Det føres til referat, at der ikke står noget om epikriser, ej heller fremgår klart at psykiatriloven ikke gælder i den ambulante psykiatri. Fra både regioner, selskaber og Dansk Psykologforening var der ønske om, at anbefalingerne bliver skrevet i enklere og tydeligere sprog, således at de lettere kan overføres til klinikkens hverdag.

Rådets formand oplyste at have haft kontakt med SST om anbefalingerne, hvor det blev oplyst, at man lægger op til en justering af dokumentet. Sundhedsstyrelsen skriver i notatet "Bedre brug af specialpsykologernes kompetencer i det tværfaglige samarbejde i den regionale psykiatri af 22-01-2020", at Sundhedsstyrelsen vil revidere "Vejledning om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, tvangsfiksering og tvungen opfølgning efter udskrivning, m.v. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger", således at overlægen fremadrettet kan bemyndige andre sundhedspersoner til at udarbejde behandlingsplanen. Der er dog IKKE sat et tidspunkt for dette arbejde endnu.

Samlet ser både regioner og Dansk Psykologforening, at anbefalingerne ikke giver anledning til ændringer i anvendelsen af specialpsykologers kompetencer. Rådets repræsentanter med tilknytning til Region Hovedstaden henviste til det udarbejdede bemyndigelsesskema fra Region Hovedstadens Psykiatri. Dette skema har været brugbart i klinikken. Det kan dog være, at man vil kigge på skemaet igen i forlængelse af anbefalingerne fra SST..

Rådets repræsentant fra Sundhedsstyrelsen vil tage synspunkterne fra rådet tilbage i styrelsen.

(Der kan desuden oplyses, at den pågældende vejledning om anvendelse af tvang mv. i psykiatrien (og også vejledning om registrering af tvang mv. i psykiatrien) har været i offentlig høring og trådte i kraft 10. august 2020, jf. venligst følgende link til nyhed på Sundhedsstyrelsens hjemmeside <https://www.sst.dk/da/nyheder/2020/nye-vejledninger-om-anvendelse-og-registrering-af-tvang-i-psykiatrien-offentliggoeres-efter-hoering>)

4. Dimensionering 2021

Dimensioneringen på specialpsykologuddannelsen har siden uddannelsens start ligget på 30 årlige uddannelsesstillinger i psykiatri og 15 årlige uddannelsesstillinger i børne- og ungdomspsykiatri.

Rådet skal ifølge uddannelsens bekendtgørelse hvert år udarbejde en indstilling om det kommende års dimensionering på specialpsykologuddannelsen. Indstillingen behandles derefter på det førstkommende møde i psykiatrilædelleskredsen under Danske Regioner.

Sekretariatet har hidtil som oplæg til rådets indstilling om det kommende års dimensionering haft en forespørgsel ude hos de 5 regioner vedr. dimensionering. Tilbage meldingen har dannet grundlag for dagsordenpunktet om indstilling af det kommende års dimensionering.

Dansk Psykologforening har i flere omgange problematiseret denne fremgangsform, bla. fordi den udelukkende baserer sig på tilbage melding fra arbejdsgiver. F.eks. indgår der ikke en prognose i fremstillingen.

På tilsvarende vis arbejdes der helt regelmæssigt med dimensionering for speciallæger hvert 5. år. Her laves der en prognose for det forventede behov for speciallæger til et bestemt år, en udregning af hvor mange speciallæger, der kan forventes færdiguddannede til samme tid, samt hvor mange der forventes at være erhvervsaktive på det tidspunkt.

En direkte sammenligning mellem dimensionering på speciallægeuddannelserne og specialpsykologuddannelsen kan altid diskuteres. Med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger under dagsordenens pkt. 3 lægger sekretariatet op til, at rådet som forberedelse til efterårets rådsmøde drøfter mulighederne for at kunne udarbejde prognoser for behovet for uddannede specialpsykologer i en ikke angivet årrække samt fordele og ulemper ved at anvende prognoser som baggrund for en dimensioneringsfastsættelse.

Indstilling:

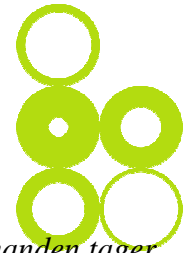
Det indstilles:

- at rådet diskuterer muligheden for at kunne udarbejde en prognose for behovet for specialpsykologer, herunder hvilke data der skal lægges til grund for en prognose
- at rådet i forlængelse af ovenstående vurderer fordele og ulemper ved evt. prognose som baggrund for en dimensioneringsfastsættelse

Referat:

Dimensionering 2021 skal behandles på næstkommende møde i november i den udvidede psykiatrilædelleskreds.

Drøftelse blandt rådets medlemmer. Er der slutstillinger til de specialpsykologer, der uddannes? Det er ikke tanken, at de ansættes i "normale" psykologstillinger. En prognose kunne hjælpe enhederne på at fokusere på, hvad man tror, man har brug for eller som /støtte til det ledelsesmæssige/organisatoriske arbejde. Det er ikke gjort klart i regionerne, hvor mange specialpsykologer, man vil ansætte og hvor/hvordan de ansættes. Sekretariatet har et overblik over hvor mange der er uddannet.

Konklusionen blev, at det er for tidligt at lave en prognose på området. Formanden tager drøftelserne med i psykiatriledelseskredsen. Der skal tages stilling til hvor mange uddannelsesstillinger, der skal slås op i 2021.

5. Status på uddannelsesforløb

Et fast punkt på rådets dagsorden er en status på igangværende uddannelsesforløb. Sekretariatet har udarbejdet status med oversigt over antal godkendte specialpsykologer samt status på igangværende uddannelsesforløb.

Ved rådsmøde den 23. september 2019 blev sekretariatet bedt om at undersøge, hvilke data det er muligt at koble sammen, så man får et billede af årsager til ophør af uddannelse. Sekretariatet gennemgår status på mødet.

Status er vedhæftet dagsorden.

Indstilling:

Det indstilles:

- at Rådet tager orienteringen til efterretning

Referat:

Sekretariatet gennemgik status. Psykiatri når ikke dimensioneringen, da de planlagte 30 uddannelsesstillinger ikke besættes - kun 26-28 stillinger besættes ved hver ansættelsesrunde. I Børne- og Ungdomspsykiatri bliver de dimensionerede stillinger besat.

Der afprøves netop nu en ny model, hvor regionerne selv slår stillingerne op og rekrutterer. Den evalueres, når den første "nye" runde har kørt til ende. Sekretariatet melder tilbage, når der er evalueret.

Punktet blev taget til efterretning.

6. Betegnelsen specialpsykolog

Sekretariatet har på det seneste fået et par henvendelser om anvendelsen af betegnelsen specialpsykolog, herunder hvorvidt titlen er beskyttet. Henvendelserne har drejet sig om, at nogle psykologer tilsyneladende titulerer sig som specialpsykolog uden at have den formelle godkendelse.

Sekretariatet har efterspurgt svar herpå fra Sundhedsstyrelsen, som mente at det var på linie med specialtandlæger eller speciallæger. Men de to faggrupper autoriseres af Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) efter ansøgning og betaling til Sundhedsstyrelsen (SST). Desuden fører STPS løbende tilsyn af både læger og tandlæger og andre statsautoriserede faggrupper, hvilket for specialpsykologer ligger ved Psykolognævnet.

Indstilling:

Det indstilles:

- at Rådet drøfter, om der skal ske yderligere henvendelse til SST om sagen.

Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen

Skottenborg 26 - 8800 Viborg

Tlf.: 78410800

www.specialpsykologuddannelsen.dk

Referat:

Det er Sundhedsstyrelsens umiddelbare vurdering, at specialpsykolog er en beskyttet titel. I henhold til bekendtgørelse af 25. november 2010, §18 kan den, der har gennemført specialpsykologuddannelsen, benytte betegnelsen Specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri henholdsvis Specialpsykolog i psykiatri.

Rådet konkluderede, at der mangler præcist svar fra SST ang., hvem der har bemyndigelse til at tage fat i de psykologer, der kalder sig specialpsykologer uden at være det. Sundhedsstyrelsens repræsentant vil vende tilbage i forhold til hvordan man kan forholde sig, herunder lovgrundlag og ansvarlig myndighed, hvis en person kalder sig specialpsykolog uden at have gennemført og fået godkendt specialpsykologuddannelsen.

7. COVID-19s indflydelse på uddannelsesforløb

Spredning af COVID-19 virus og evt. påbud om karantæne har haft minimal påvirkning for SPU'ernes uddannelsesforløb. Kursusdelen har været påvirket af aflysninger af kurser i marts, april og maj måned. Der blev hurtigt lagt en plan for erstatningskurser. For enkelte SPU'eres vedkommende får det betydning for afslutning af deres uddannelsesforløb, idet erstatningskurserne er planlagt efter SPU'ernes afslutningstidspunkt.

For den lægelige videreuddannelse har SST udarbejdet en rammedispensation, som anvendes af de uddannelseslæger, som bliver ramt af aflysninger, mv. på deres uddannelsesforløb og dermed bliver forsinket i færdiggørelsen af deres specialuddannelsen. Sekretariatet har haft

forespørgsel i SST om der ville blive udarbejdet en lignende rammedispensation for uddannelsespsykologerne. SST meddelte at en sådan opgave påhviler sekretariatet. jf. bekendtgørelsen for specialpsykologuddannelsen. Med udgangspunkt i rammedispensationen for uddannelseslægerne har sekretariatet udarbejdet en lignende for uddannelsespsykologerne. Da sagen havde en vis hastende karakter, aftalte sekretariatet med rådets formand, at udkastet til rammedispensation blev sendt i høring hos formændene for uddannelsesudvalgene og efterfølgende til godkendelse hos rådsformanden.

Endvidere har formand og sekretariat aftalt, at rådet orienteres om sagen på førstkommende rådsmøde.

Rammedispensationen er vedhæftet som bilag.

Indstilling:

Det indstilles:

- at rådet tager punktet til efterretning

Referat:

Punktet er taget til efterretning.

8. Mulighed for bagudrettet journalopslag på lige fod med andre sundhedsfaggrupper under uddannelse

Læger (og andre sundhedsfaggrupper) under uddannelse har ifl. Sundhedsloven adgang til at slå op i patientjournaler op til 6 mdr. efter indlæggelse. Det har psykologer ikke. Dette vanskeliggør uddannelsespsykologernes læring og især afholdelse af audit. Indtil nu har juristerne i de regionale enheders HR afvist muligheden for at give adgang.

Sekretariatet ønsker at rejse problemstillingen over for Rådet, idet den nuværende ordning ikke giver samme muligheder for læring for uddannelsespsykologerne, som uddannelseslæger og andre studerende på sundhedsuddannelser har.

Indstilling:

Det indstilles:

- at rådet drøfter hvilke muligheder, der kan arbejdes på for at lette uddannelsespsykologernes adgang til patientjournaler for at sikre deres læring på lige fod med andre sundhedsprofessionelle under uddannelse.

Referat:

Konklusion blev at Rådet retter henvendelse til SST om at få udspecificeret, at specialpsykologer kan slå op i EPJ bagudrettet.

9. Orienteringspunkter

- orientering om opdatering af hjemmesiden
- tilbagemelding på punkt fra sidste møde om rådets forretningsorden (årlig evaluering af sekretariatet)
- orientering om udbud af kursusopgaven

Indstilling:

Det indstilles:

- at punkterne tages til orientering.

Referat:

Sekretariatet orienterede. Vedr. udbud af kursusopgaven, som blev gennemført i foråret har CKU igen fået lovning på opgaven. Sekretariatet forhandler ny kontrakt på plads. Punkterne tages til efterretning.

10. Evt., herunder fastlæggelse af tidspunkt for næste møde i efteråret 2020

Referat:

Ny mødedato meldes ud senere. Formanden udtrykte håb om at det næste gang er muligt at holde et fysisk møde.